

VEILEDER - ORGANISERING AV FJERNUNDERVISNING I SAMISK

Rettigheter

Samiske elever i grunnskole og videregående skole har rett til opplæring i samisk uansett hvor de bor i landet. Elever som bor i samiske distrikter har rett til opplæring i og på samisk, jf. opplæringsloven § 6-2. Utenfor samisk distrikt har minst ti elever i en kommune som ønsker opplæring i og på samisk, rett til slik opplæring så lenge det er minst seks elever igjen i gruppa. Kommunen står selvsagt fritt til å tilby opplæring i og på samisk med et mindre elevtall enn dette, men elevens rett blir altså først utløst ved dette minimum elevtallet.

Friskoler

Friskoler som gir opplæring i samisk som første- eller andrespråk til sine elever kan søke om tilskudd etter tilskuddsordningen. Skolen må sørge for en fag- og timefordeling som gir tilstrekkelig tid til opplæring i samisk. Vi presiserer at elever i friskoler ikke har rett til å kreve opplæring i og på samisk, og friskoler har dermed ikke plikt til å tilby slik opplæring.

Tidligere måtte friskolene søke Utdanningsdirektoratet om godkjenning etter egen læreplan dersom de ønsket å tilby opplæring i samisk som første- eller andrespråk. Etter en praksisendring har Departementet varslet at det ikke lenger er nødvendig å søke slik godkjenning.

Læreplanene i samisk

Læreplan i samisk som førstespråk (samisk 1) er tenkt for elever som snakker samisk ved skolestart. Elever som velger denne kategorien får begynneropplæring på samisk.

Læreplanen i samisk som andreplan (samisk 2 og samisk 3) innebærer at elevene kan velge mellom to nivåer for kompetanse og sluttvurdering: Samisk 2 eller samisk 3. Læreplanen gir muligheter for å starte med faget på et høyere årstrinn i grunnskolen eller videregående opplæring.

Samisk språk og språknivå

Elevene velger selv hvilket av de tre samiske språkene (nordsamisk, lulesamisk eller sørsamisk) de ønsker opplæring i. Valg av språknivå (samisk som første- eller andrespråk) gjøres normalt i et samarbeid mellom skole og hjem.

Merk at eleven har rett til å velge to førstespråk, samisk og norsk. Da legger man sammen timene i førstespråk og andrespråk og enten deler likt mellom språkene eller vokter mot det språket eleven har mest behov for.

Vedlegg til rundskriv Udir-01-2013

Samiske elever innenfor forvaltningsområdet for samisk språk følger fag- og timefordeling etter LK06S. Samiske elever utenfor forvaltningsområdet følger fag- og timefordeling for LK06, men timetallet i faget samisk er nedfelt i tabell 2.

Veiledende fag- og timefordeling (årstimer)

	1.-4.trinn	5.-7.trinn	8.-10.trinn
Samisk 1	161 årstimer	104 årstimer	95 årstimer
	1.-7.trinn	8.-10.trinn	
Samisk 2/3	87 årstimer	76 årstimer	

Organiseringen av opplæringen i samisk kan gjøres på ulike måter

Elever med samisk opplæring kan ha inntil 190 timer mer på barnetrinnet og 114 timer mer på ungdomstrinnet. Skoleeier er ansvarlig for organisering av opplæringen i samisk og norsk, men må drøfte dette med foreldre og elev.

- * Omdisponering av inntil 25 prosent av timetallet i fag for enkeltelever
- * Den ordinære ordningen med inntil 5 prosent fleksibilitet kan brukes til opplæring i samisk
- * Bruk av inntil 5 prosent omdisponering fra andre fag kan kombineres med tilleggstimer
- * Fritak fra opplæring og vurdering i norsk sidemål
- * Fritak fra opplæring i fremmedspråk på ungdomstrinnet

Skoleeiers ansvar

Skoleeier har det overordnede ansvaret for at elevenes rettigheter til samisk opplæring blir oppfylt. Læreplanverket Kunnskapsløftet – Samisk gjelder. Skoleeier skal se til at det gis forsvarlig opplæring i samisk. Dersom hjemskolen ikke har lærer som kan gi opplæring i samisk, skal skoleeier tilby alternativ opplæring i samisk, for eksempel fjernundervisning, hospitering eller særskilte leirskoleopphold.

Fremgangsmåte

Dersom skolen din ikke har egnet personale som kan gi opplæring i samisk, skal dere tilby alternativ opplæring i samisk, for eksempel fjernundervisning, hospitering eller særskilte leirskoleopphold.

Skolen må ha rutine for kartlegging av behovet for samisk opplæring til enhver tid. Når skolen har blitt gjort kjent med at elever ønsker samisk, må man først undersøke muligheten for å gi samiskopplæring ved hjemskolen. Dersom dette ikke er mulig, tar skolen direkte kontakt med fjernundervisningstilbyder (se oversikt under) for avtale om opplæring.

Avtale med fjernundervisningstilbyder

Vi anbefaler at dere signerer en gjensidig forpliktende avtale som beskriver organisering av opplæring, lærerkompetanse, vurdering, rapportering og evaluering.

Overordnet ansvar for fjernundervisning

Fylkesmannen i Nordland har ansvar for at elever får sørsamisk og lulesamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, og skal sørge for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene. Dersom du har spørsmål om fjernundervisning, kontakt Kevin Johansen eller Anita Kristiansen hos Fylkesmannen i Nordland, tlf. 75 53 15 00.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark skal se til at elever får nordsamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, og sørge for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene.

Ansvar for utbetaling av statlig tilskudd til samiskopplæringen

Skoleeiere i Nordland, Troms og Finnmark sender søknad om timer og refusjon av utgifter til samisk opplæring til Fylkesmannen i eget fylke.

Skoleeiere i andre fylker sender søknad om timer og refusjon av utgifter til samisk opplæring til Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Videregående skoler mottar refusjon for timer til samisk fra Utdanningsdirektoratet.

TILBYDERE AV FJERNUNDERVISNING I SAMISK

LULESAMISK FJERNUNDERVISNING

Bodø kommune, grunnskolekontoret - Tlf. 75 55 50 00

Sørsamisk kunnskapspark Tlf. 75 18 50 60

Knut Hamsun videregående skole - Tlf. 75 65 22 00

Bodin videregående skole – Tlf. 75 65 10 00

SØRSAMISK FJERNUNDERVISNING

Sørsamisk kunnskapspark (tidligere Sameskolen for Midt-Norge) - Tlf. 75 18 50 60

Åarjel-Saemiej Skuvle, Snåsa – Tlf. 74 12 70 35 / 979 78 388

Brekken oppvekst- og lokalsenter - Tlf. 72 40 63 10 / 72 40 63 20

Grong videregående skole - Tlf. 74 31 28 00

Aajege - Røros videregående skole - Tlf. 72 41 93 00

NORDSAMISK FJERNUNDERVISNING

Senter for fjernundervisning i Kautokeino 92 03 02 12

Bodil Utsi Vars, kommunalleder for kultur og oppvekst og fagansvarlig for fjernundervisning 92 23 08 95

Karen Proksj, virksomhetsleder for kultur og språk

Samisk videregående skole i Karasjok 78 46 96 26

Anna Ravna Gaup, koordinator for fjernundervisning

Karasjok skole 92 20 51 99

Asbjørn Guttorm, inspektør og koordinator
for fjernundervisning

Sameskolen i Tana 45 51 77 80

Berit Ranveig Nilssen, rektor og koordinator
for fjernundervisning

Sameskolen i Troms 92 05 18 45

Åse Merethe Triumf Andersen, rektor og
koordinator for fjernundervisning

Mandalen skole i Troms 77 71 94 00/01

Bård Gunnar Hansen, rektor og koordinator
for fjernundervisning

Senter for fjernundervisning i Lakselv i 92 63 37 24

Porsanger 45 28 91 82

Edith Påve, lærer og koordinator for
fjernundervisning

Nord-Troms videregående skole/ Nordreisa 77 78 70 03

videregående skole. 95 80 56 98

Anne Inger Eira Lilleng, avdelingsleder
språkfag